

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Тернопільського національного педагогічного університету імені

Володимира Гнатюка

проф. Богдан БУЯК

» « *листопада* » 2025 р.

Протокол №1 від 05.11.2025 р.

фахового семінару, проведеного на базі

кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка щодо висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій»

ПРИСУТНІ:

1. Терещук Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці, член-кореспондент НАПН України (головуючий);
2. Горбатюк Р. М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства та транспорту;
3. Романишина О. Я. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та методики її навчання;
4. Мешко Г. М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти;
5. Гевко І. В. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи;
6. Потапчук О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри комп'ютерних технологій;
7. Сорока Т. П. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан інженерно-педагогічного факультету;
8. Гаврищак Г. Р. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці;

9. Франко Ю. П. – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри комп'ютерних технологій;
10. Луцик І. Б. – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій;
11. Рак В. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій;
12. Ожга М. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій;
13. Козіброда С. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій;
14. Ящик О. Б. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій;
15. Сіткар Т. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій.

СЛУХАЛИ:

Головуючий на фаховому семінарі, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

На сьогоднішньому фаховому семінарі заплановано розгляд висновків рецензентів про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Борисової Світлани Володимирівни на тему: «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій» на здобуття ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

До участі в фаховому семінарі залучені науковці структурного підрозділу, на базі якого проводиться семінар, кафедри комп'ютерних технологій, та інших підрозділів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, науковці, які компетентні по суті представленого дослідження і можуть якісно підготувати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової Світлани Володимирівни. Учасники семінару матимуть змогу взяти участь в обговоренні представленого дослідження та висновків рецензентів з метою прийняття відповідного рішення.

Дослідження виконане в межах тем науково-дослідної роботи Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» «Культурологічні та педагогічні проблеми підготовки майбутніх дизайнерів» (державний реєстраційний номер 0117U005555), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

«Теоретичні та прикладні аспекти використання цифрових технологій в освіті та в комп'ютерному моделюванні» (державний реєстраційний номер 0121U109738).

Тему роботи затверджено вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол №5 від 24.10.2023).

Відповідно до п. 11 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, попередня експертиза докторської дисертації проводиться у закладі вищої освіти, в якому здійснювалася підготовка здобувача, за умови позитивного висновку наукового консультанта. Такий висновок представлено.

Відповідно до згаданого вище п. 11 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» для проведення попередньої експертизи і підготовки Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Борисової Світлани Володимирівни рішенням вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол №5 від 24 вересня 2024 р.) було призначено рецензентів її дисертаційного дослідження: Горбатюка Р. М., доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри машинознавства та транспорту, Романишину О. Я., доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інформатики та методики її навчання; Потапчук О. І., доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри комп'ютерних технологій.

Отже, до розгляду членів фахового семінару пропонується дисертаційне дослідження Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій» зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти і висновок про його наукову новизну, теоретичне та практичне значення, підготовлений рецензентами Горбатюком Р. М., Романишиною О. Я., Потапчук О. І.

Слово для оголошення основних положень дисертації надається Борисовій Світлані Володимирівні.

Доповідачка Борисова С. В:

Шановний голову! Шановні члени фахового семінару! Шановні присутні! Вашій увазі пропонується результати дисертаційного дослідження на тему: «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій».

Сучасний стан сфери графічного дизайну характеризується трансформацією професійної діяльності дизайнера. Стрімка перманентна

цифровізація впливає як на творчі практики, розширення номенклатури об'єктів графічного дизайну, що мають міжсекторний характер, нові функціональні ролі під час розробки продуктів дизайну, обсяг обов'язків графічних дизайнерів, так і на сукупність цифрових технологій, що забезпечують проектну діяльність графічних дизайнерів.

Отже, підготовка майбутніх графічних дизайнерів має розглядатися як системний освітній процес, спрямований на формування фахових компетентностей, які поєднують проектне мислення і креативність, навички використання цифрових технологій під час проектування об'єктів дизайну, задля забезпечення конкурентоспроможності фахівця на сучасному ринку праці.

Сучасні глобалізаційні, інформаційні, digital-орієнтовані виклики актуалізують зміни у підготовці майбутніх графічних дизайнерів та є джерелом суперечностей між: вимогами стейкхолдерів до практико-орієнтованої, технологічно забезпеченої підготовки майбутніх графічних дизайнерів та переважанню мистецько-орієнтованої спрямованості освітніх програм; стрімким розвитком цифрових технологій у сфері графічного дизайну та інерційністю оновлення змісту, форм і методів підготовки майбутніх графічних дизайнерів у ЗВО; наявністю різноманітних підходів до підготовки майбутніх графічних дизайнерів та відсутністю їх цілісної методологічної інтеграції у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; потребою в міждисциплінарному характері підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій та фрагментарністю й розмежованістю освітнього змісту; усвідомленням значущості опанування цифровими технологіями для фахової діяльності графічних дизайнерів та недостатньою розробленістю педагогічного інструментарію.

Все це обумовлює необхідність зміни підходів у підготовці майбутніх графічних дизайнерів, а саме теоретичних та методичних засад їх підготовки до застосування цифрових технологій у проектній діяльності у сфері графічного дизайну. Мета дослідження полягає в розробці, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці дієвості системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Для більш детального ознайомлення з науковим апаратом Вам пропонується роздатковий матеріал.

Основою для обґрунтування системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій слугувала концепція дослідження, яка спрямована на оперативне врахування у змісті підготовки вимог стейкхолдерів, запровадження в умовах поширення цифровізації практико-орієнтованого опанування майбутніми графічними

дизайнерами на засадах трансферу та інтеграції цифровими технологіями, що відповідають завданням і специфічним рисам сфери графічного дизайну. Концепція є системною сукупністю положень, теоретико-методологічних і методико-технологічних орієнтирів модернізації фахової підготовки майбутніх графічних дизайнерів. Концепція містить складники як теоретичної, так і практичної спрямованості (продемонстровані на слайдах): загальні положення (провідні ідеї, мету, завдання, принципи), методологічний концепт (теоретико-методологічну основу), теоретичний концепт (понятійно-категоріальний апарат), технологічний концепт (змістовно-смісловне наповнення функціонування і розвитку досліджуваного процесу: педагогічні умови, форми, методи, засоби педагогічної діяльності), практичний концепт (верифікацію отриманих результатів).

Засадничі ідеї концепції відображають внутрішню логіку та етапність проведеної науково-педагогічної розвідки та забезпечують наукове обґрунтування системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, зумовлюючи її структурну цілісність, послідовність і практичну спрямованість.

Основними компонентами системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій є цільовий, методологічно-концептуальний, структурно-змістовий, технологічно-процесуальний та діагностувально-результативний, які характеризуються цілісністю, цілеспрямованістю, узгодженістю та динамічністю.

Обґрунтовано структурні компоненти готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій: особистісний (сформованість внутрішньої спрямованості на досягнення результату професійної діяльності з мінімізованою зовнішньою регуляцією), когнітивно-професійний (сформованість уявлень про процес проєктування об'єктів дизайну, його перебіг і зміст діяльності на кожному з етапів, засвоєння навичок маніпулювання компонентами об'єкту дизайну з використанням цифрових технологій), діяльнісний (корелює зі здатністю застосовувати набуті навички проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій у професійно-спрямованій практиці в оптимальний спосіб), креативно-професійний (набуття здатності до вияву креативності при реалізації завдань з проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій), самогностичний (репрезентований здатністю здійснювати рефлексію щодо виконуваної проєктної діяльності, досвіду застосування цифрових технологій).

Розроблена структурно-функціональна модель системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій складається з взаємопов'язаних блоків: цільового,

методологічно-концептуального, структурно-змістового, технологічно-процесуального блоків, блоку організаційно-педагогічних умов, діагностувального блоку та результату. Цільовий блок, системоутворювальний щодо інших блоків моделі системи підготовки, окреслює напрямок діяльності та прогнозує результат, на досягнення якого спрямований процес підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Методологічно-концептуальний блок репрезентовано концептами концепції підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, сукупністю методологічних підходів, принципами професійної діяльності та принципами підготовки, в яких інтегровано теоретичні та методологічні засади дослідження.

Структурно-змістовий блок репрезентує адаптований до потреб підготовки комплекс цифрових технологій, що забезпечують діяльність графічного дизайнера з проектування об'єктів дизайну, адаптовану до потреб підготовки майбутніх графічних дизайнерів систему об'єктів графічного дизайну; зміст підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, реалізований фахово орієнтованим ОК «Комп'ютерні технології в графічному дизайні» (модулі «Растрова графіка (Adobe Photoshop)», «Векторна графіка (Adobe Illustrator)», «Верстання (Adobe InDesign)», «Основи презентації у цифровому просторі»), у координації з іншими ОК ОП «Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти («Художнє проектування рекламної графіки», «Шрифти та типографіка та ін.). Структурно-змістовий блок сполучає цілі підготовки майбутніх графічних дизайнерів з її конкретними результатами.

Визначені організаційно-педагогічні умови: створення інтегрованого освітнього середовища, його систематична модернізація відповідно до змін у підготовці майбутніх графічних дизайнерів; координація взаємозв'язків між освітніми компонентами в контексті підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну; забезпечення трансферу та інтеграції цифрових технологій як основи розвитку навичок їх використання майбутніми графічними дизайнерами; залучення майбутніх графічних дизайнерів до практико-орієнтованої проектної діяльності у процесі опанування цифровими технологіями, окреслюють контекст, у межах якого методика навчання майбутніх графічних дизайнерів набуває практичної дієвості.

Технологічно-процесуальний блок представлено організаційними формами, методами і засобами навчання для формування готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій на засадах трансферу й інтеграції цифрових технологій та створення

симульованого професійного середовища технологія-проект-рефлексія (деталізовано на слайді). Наповнення технологічно-процесуального блоку відбиває організаційні й методичні аспекти впровадження виокремлених у дослідженні організаційно-педагогічних умов.

У діагностувальному блоці, спрямованому до визначення результативності реалізації системи підготовки, вирішувалось завдання оцінювання сформованості готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, репрезентовано компоненти готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, інтегративно-творчий, аналітико-рефлексивний), показники і рівні сформованості готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; етапи діагностики (вхідний, поточний, підсумковий контроль) та діагностувальний інструментарій. Діагностований результат впровадження системи підготовки також слугує підґрунтям для її подальшого коригування з метою підвищення ефективності та відповідності сучасним вимогам професійної сфери.

Для перевірки ефективності запропонованої системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів впродовж 2019–2025 рр. було проведено педагогічний експеримент, який складався з трьох етапів (подано на слайді): підготовчого (пошуково-констатувального), дослідницького (структурованого за трьома стадіями формувального педагогічного експерименту: констатувальною, формувальною та контрольною) та завершального (узагальнювального етапу обробки й інтерпретації даних дослідження, формулювання висновків). ЗВО, визначені для проведення експерименту, розподіл на експериментальні і контрольні групи, узагальнені результати дослідження сформованості готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій представлено на слайдах. Результативність реалізації системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій відображається в динаміці сформованості готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій у студентів експериментальної та контрольної груп за компонентами готовності на початку й наприкінці експерименту (візуалізовано на слайдах).

Практичне значення результатів дослідження полягає в:

актуалізації й оновленні змісту і структури освітніх програм «Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти (ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» і Запорізький національний університет); розробці, актуалізації та впровадженні в освітній процес підготовки майбутніх

графічних дизайнерів авторських навчальних, робочих програм, силабусів, електронного навчально-методичного забезпечення (що розміщено в системі Moodle) освітніх компонентів «Комп'ютерні технології в графічному дизайні», «Художнє проектування рекламної графіки», «Цифровий медіа-дизайн», «Цифровий живопис», «Web-дизайн», «Типографіка та рекламні технології», «Адвент-календар. Проектування комплектного видання», «Проектування багатосторінкового видання» для студентів спеціальності 022 Дизайн, посібника «Комп'ютерні технології в графічному дизайні. Растрова графіка», методичних рекомендацій «Цифрові технології в графічному дизайні. Artweaver», розробці й упровадженні критеріально-діагностувального інструментарію (методики) діагностики готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів графічного дизайну засобами цифрових технологій. Матеріали дослідження можуть бути використані науково-педагогічними працівниками ЗВО України у процесі розробки, оновлення змісту і структури освітніх програм, навчальних планів, робочих програм, навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, спецкурсів з окресленої проблематики за спеціальністю 022 Дизайн та іншими спеціальностями галузі знань 02 «Культура і мистецтво» (зокрема, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація).

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Перспективи подальших досліджень убачаємо в аналізі можливостей упровадження в освітній процес альтернативних цифрових технологій, з відкритим вихідним кодом, що забезпечують проектну діяльність графічного дизайнера, та гібридного проектування у фізичному, цифровому та мережевому середовищах; формування навичок управління процесом генерування, інтерпретації та критичної оцінки AI-продуктів на засадах «co-creation», інтеграції творчості людини й алгоритмів нейромереж; формування «зеленої» дизайн-свідомості майбутніх дизайнерів на засадах етичності й екоорієнтованості, дослідженні принципів підготовки майбутніх графічних дизайнерів до формуванні культурної ідентичності цифрового простору України.

Доповідь завершено. Дякую за увагу!

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:
Дякую. Які є запитання до доповідачки?

Доктор педагогічних наук, професор, Мешко Г. М.:

1. Як у вашому дослідженні здійснюється інтеграція компетентностей у сфері графічного дизайну з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн»?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. У нашому

дослідженні інтеграція компетентностей у сфері графічного дизайну з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн» здійснюється через системне узгодження цілей, теоретичного змісту предметної області, методів, технологій, результатів професійної діяльності з компетентностями і результатів навчання, визначеними у цьому нормативному документі. Зокрема, на рівні концепції було визначено цільову орієнтацію підготовки майбутніх графічних дизайнерів на формування загальних і фахових компетентностей, передбачених Стандартом. При цьому нами враховувалась специфіка графічного дизайну як проектно-комунікативної діяльності, що потребує інтеграції технологічного, художнього та креативного складників. На змістовому рівні ця інтеграція забезпечується добором і структуризацією змісту освітніх компонентів для забезпечення формування у майбутніх графічних дизайнерів цифрових, комунікативних, проектно-аналітичних компетентностей. На методичному рівні інтеграція реалізується через проектно-орієнтоване, міждисциплінарне навчання, у межах якого результати навчання безпосередньо співвідносяться з відповідними компетентностями, визначеними Стандартом.

2. Що Ви розумієте під поняттям готовність майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій?

Доповідачка Борисова С. В.: Готовність майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, в контексті нашого дослідження, розуміється як складна динамічна характеристика особистості, інтегрований стан підготовки, що характеризується сформованістю сукупності знань, умінь, навичок, ціннісних, емоційних, вольових якостей особистості, необхідних для продуктивного проектування об'єктів дизайну у цифровому середовищі, а також здатність застосовувати цифрові технології, адаптуватися до інноваційних методів проектування, здійснювати аналіз і корекцію результатів проектування з метою забезпечення їх відповідності вимогам професійної практики і галузевим стандартам.

Кандидат технічних наук, доцент, Франко Ю. П.:

1. У межах яких спеціальностей, освітніх програм здійснювалося Ваше дослідження?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. Наше дослідження проводилось у межах освітніх програм «Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти спеціальності 022 Дизайн, галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

2. Яким чином у межах підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну передбачено формування у них навичок роботи з інструментами штучного інтелекту як складової сучасних цифрових технологій?

Доповідачка Борисова С. В.: У нашому дослідженні формування готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій передбачає опанування окремих інструментів штучного інтелекту, перш за все, зважаючи на той факт, що наразі вони інтегруються безпосередньо в графічні редактори, зокрема Adobe Photoshop та Illustrator вже містять AI-функціонал для генерації зображень, автоматичної корекції, адаптації композиції та візуальної оптимізації контенту. Тому у межах підготовки майбутніх графічних дизайнерів значна увага приділяється свідомому застосуванню інструментів штучного інтелекту на різних етапах початкової діяльності, від пошуку ідей до розробки цифрового макету, розвитку творчої самостійності та критичного мислення.

Доктор педагогічних наук, професор, Терещук Г. В.:

1. Скільки студентів брали участь у вашому дослідженні?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. Загалом експериментальним дослідженням було охоплено 443 здобувачі вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн». На стадії формувального педагогічного експерименту безпосередню участь брали 260 здобувачів вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн», освітні програми «Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти.

2. Чи використовувалися у Вашому дослідженні методи математичної статистики для оброблення результатів педагогічного експерименту?

Доповідачка Борисова С. В.: Так, у дослідженні застосовувалися методи математичної статистики, оскільки саме вони забезпечують об'єктивність, надійність і валідність висновків щодо ефективності запропонованої системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Обґрунтований вибір статистичних методів і процедур розрахунку дав можливість провести порівняльний аналіз результатів на різних етапах експерименту. Зокрема, за допомогою критерію F^* (кутового перетворення Фішера) було здійснено оцінювання подібності вибірок учасників за частотою появи досліджуваного ефекту, для перевірки відповідності емпіричних розподілів теоретично очікуваним використовувався тест D'Agostino–Pearson, що дало змогу встановити нормальність розподілу даних, також для перевірки статистичної значущості відмінностей між показниками контрольних та експериментальних груп було застосовано t -критерій Ст'юдента.

Доктор педагогічних наук, професор, Романишина О. Я.:

1. Які чинники зумовили вибір саме організаційно-педагогічних умов у Вашому дослідженні?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. Обрання саме організаційно-педагогічних умов у дослідженні підготовки майбутніх

графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій зумовлене, перш за все, специфікою цього процесу. Організаційно-педагогічні умови забезпечують системність, керованість і цілісність підготовки, оскільки вони визначають особливості організації освітнього процесу, яким чином поєднано його змістовий, технологічний та методичний аспекти, і які взаємозв'язки існують між учасниками освітньої взаємодії. У контексті підготовки майбутніх графічних дизайнерів це особливо важливо, адже навчання має поєднувати теоретичні знання з практичною проектною діяльністю, що здійснюється із використанням цифрових технологій. Організаційно-педагогічні умови дозволяють створити освітнє середовище, у якому інтегруються цифрові технології, передбачено логічну послідовність і наступність у формуванні цифрових і проектних навичок, їх трансфер, забезпечується гнучкість освітнього процесу відповідно до динаміки розвитку цифрових технологій.

2. Уточніть, будь ласка, чи є організаційно-педагогічні умови частиною певних компонентів запропонованої вами моделі системи підготовки?

Доповідачка Борисова С. В.: Організаційно-педагогічні умови не є складником як підпорядкованою частиною інших компонентів моделі системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; вони виокремлені у самостійний блок запропонованої моделі системи підготовки.

3. У чому полягає функціональне призначення вашої структурно-функціональної моделі системи підготовки?

Доповідачка Борисова С. В.: Функціональне призначення розробленої структурно-функціональної моделі системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій полягає у забезпеченні ефективного функціонування всієї системи підготовки відповідно до визначених цілей і результатів. Функціональністю визначається як саме компоненти системи взаємодіють і реалізуються в освітньому процесі. Зокрема, функціональне призначення моделі полягає в інтеграції, забезпеченні взаємопов'язаної діяльності компонентів системи підготовки, координації, регуляції освітнього процесу, оцінці ефективності педагогічних впливів, прогнозуванні результатів підготовки.

Доктор педагогічних наук, професор, Горбатюк Р. М.:

1. Чим обумовлений вибір саме такого типу моделі, структурно-функціональної? А не структурної, ієрархічної, функціональної чи іншої?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. Вибір саме структурно-функціонального типу моделі зумовлений специфікою системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів, яка передбачає як наявність певних структурних компонентів, так і активну взаємодію між ними. Якщо

структурна модель фіксує лише будову системи, описує її складники, то структурно-функціональна модель системи дозволяє показати функціонування, динаміку освітнього процесу. А на відміну від ієрархічних моделей, де переважає вертикальна підпорядкованість елементів, структурно-функціональна модель системи забезпечує цілісність і керованість системи, відображає не тільки що саме входить до системи, а й як вона діє.

2. Як у вашій моделі пов'язані між собою сформульована мета та отримані результати?

Доповідачка Борисова С. В.: У розробленій структурно-функціональній моделі системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій сформульована мета й отримані результати взаємопов'язані через логіку її побудови та реалізації. Мета полягала у створенні цілісної системи підготовки, здатної забезпечити формування готовності майбутніх дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, що визначило структуру, зміст і функціонування компонентів моделі системи підготовки. Кожен блок означеної моделі виконує власну функцію, але всі вони спрямовані на досягнення єдиного результату: сформованої готовності майбутніх дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. У процесі функціонування моделі мета трансформується в конкретні завдання, визначає орієнтири діяльності, а отримані результати демонструють ступінь їх реалізації.

Доктор педагогічних наук, доцент, Потапчук О. І.:

1. Які рівні готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, серед зазначених вами початкового, середнього, достатнього і високого, безпосередньо сприяють досягненню запланованого результату?

Доповідачка Борисова С. В.: Дякую за запитання. Якщо трактувати готовність майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій у широкому контексті професійної діяльності, то реалістично враховувати середній, достатній і високий рівні, оскільки навіть середній рівень уже забезпечує виконання базових професійних функцій під контролем викладача чи керівника проєкту. Тобто студент із середнім рівнем готовності володіє необхідними знаннями й уміннями, але потребує додаткової підтримки. Проте у контексті досягнення мети запропонованої моделі системи підготовки, визначальними є достатній і високий рівні. Саме вони свідчать про досягнення очікуваного результату. З цієї позиції середній і початковий рівні мають діагностичне значення: вони вказують на потребу у корекції, зокрема змісту, методів, засобів навчання, спрямованих на підвищення рівня сформованості готовності.

2. Чи всі цифрові технології, описані у роботі, безпосередньо

застосовуються у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій?

Доповідачка Борисова С. В.: У роботі розглядається широкий спектр цифрових технологій, актуальних для сучасних мистецьких практик і сфери графічного дизайну, від базових до інноваційних. Проте не всі з них безпосередньо використовуються у процесі підготовці майбутніх графічних дизайнерів у межах запропонованої моделі системи підготовки. Основна увага моделі системи підготовки зосереджена на тих технологіях, які забезпечують практичну реалізацію завдань, притаманних сфері графічного дизайну, зокрема, програмних засобах для різних типів графіки, верстки, UX/UI дизайну тощо. Разом із тим, імерсивні технології, цифрові технології для створення моушн-графіки, просторових медіа розглядаються як перспективні напрями розвитку підготовки, формування у студентів розуміння тенденцій розвитку галузі дизайну, можливостей розширення професійного світогляду, професійного зростання у суміжних до графічного дизайну сферах.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

Чи є ще запитання до Світлани Володимирівни? Якщо немає, то ми можемо перейти до обговорення та заслуховування рецензій шановних рецензентів. До слова запрошується рецензент дисертаційної роботи Горбатюк Роман Михайлович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства і транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензент дисертаційної роботи, доктор педагогічних наук, професор, Горбатюк Р. М.:

Дисертаційне дослідження Борисової С. В. безпосередньо стосується підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Авторкою здійснена спроба представити науково обґрунтовану і перевірену на практиці авторську педагогічну систему підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій.

Дисертанткою коректно сформульовано мету, яка має бути досягнута та визначено об'єкт і предмет дослідження, ґрунтовно відібрано комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів, спрямованих на розв'язання поставлених завдань. Міждисциплінарний характер дослідження зумовив поєднання у дисертаційній роботі глибокого теоретичного осмислення проблеми з авторською концепцією її практичного розв'язання у процесі підготовки графічних дизайнерів. У роботі представлено великий обсяг емпіричного та теоретичного матеріалу, який є корисним для подальшого розвитку підготовки графічних дизайнерів.

Схвалення заслуговує запропонований авторкою компонентний склад

готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, а також концепція підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, які, разом з іншими концептами дисертаційного дослідження, є основою для обґрунтування системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. У запропонованій педагогічній системі (її структурно-функціональній моделі) виражена наукова новизна дослідження.

На тлі загальної позитивної оцінки рецензованого дисертаційного дослідження доцільно зробити певні пропозиції, які носять дещо рекомендаційний характер.

1. У вступі варто більш чітко виокремити специфіку і сферу діяльності графічних дизайнерів в умовах цифровізації суспільства. Таке уточнення дозволило б точніше окреслити контекст дослідження, зацентувати його актуальність і показати, у чому полягають сучасні виклики професії, пов'язані з інтеграцією цифрових технологій у дизайн-процеси.

2. На с. 30-32 докторантка перелічує науковців, які займалися дослідженнями, що певною мірою корелюють з тематикою представленої роботи. Попри це, у переліку відсутня потужна школа харківських науковців з Української інженерно-педагогічної академії (нині Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) (Артюх С. Ф., Ашерев А. Т., Коваленко О. Е., Брюханова Н. О., Штефан Л. В. та ін.).

3. У дисертаційному дослідженні варто навести більше прикладів, які б розкривали методику професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій у ЗВО України, що надало би дослідженню більшої прикладної спрямованості.

4. Висновки до розділів завеликі і потребують скорочення до 1,5-2 сторінок. Це дозволило б підкреслити ключові результати дослідження та їх зв'язок із завданнями дослідження.

5. У дослідженні варто більш широко використовувати передовий досвід підготовки за спорідненими спеціальностями у закладах вищої освіти країн Європи, Америки, ближнього зарубіжжя тощо, що дозволило б розширити порівняльний контекст дослідження та підкреслити його актуальність.

6. Доцільним є більш чітке окреслення авторського бачення досліджуваної проблеми, що дало б змогу повніше розкрити індивідуальну наукову позицію дисертантки.

Результати дисертаційного дослідження Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій»

є важливими для педагогічної науки й освітньої практики. Його результати досить повно висвітлено у публікаціях і пройшли широку апробацію. Дисертація є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке відповідає нормативним документам і чинним вимогам.

Пропоную затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової С. В. на цьому фаховому семінарі при кафедрі комп'ютерних технологій, а також рекомендую дисертацію Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій» до подання на захист у спеціалізованій вченій раді з присудження наукового ступеня доктора наук.

Доповідачка Борисова С. В.: Дозвольте подякувати шановному рецензенту Горбатюка Р. М. за глибокий аналіз та висловлені зауваження і рекомендації щодо дисертаційного дослідження. Із зауваженнями ми погоджуємося і будемо враховувати їх у нашій подальшій роботі.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

До слова запрошується рецензент дисертаційної роботи Романишина Оксана Ярославівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензент дисертаційної роботи, доктор педагогічних наук, професор, Романишина О. Я.:

Сучасний розвиток суспільства характеризується стрімкою цифровізацією усіх сфер діяльності, що зумовлює кардинальні зміни у вимогах до підготовки фахівців творчих професій, зокрема графічних дизайнерів. Цифрові технології стали невід'ємною складовою процесу проектування, візуалізації та реалізації дизайнерських рішень. У зв'язку з цим зростає потреба у фахівцях, здатних ефективно використовувати інноваційні цифрові інструменти, програмне забезпечення та методики у своїй професійній діяльності.

Підготовка майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій потребує цілісного теоретичного осмислення й удосконалення педагогічної практики. В умовах переходу до компетентнісної моделі освіти важливого значення набуває формування у студентів професійно орієнтованих цифрових компетентностей, що забезпечують здатність не лише технічно володіти програмними засобами, а й творчо застосовувати їх у процесі візуальної комунікації та художнього проектування.

Відмітимо, що дисертанткою здійснено велику роботу з метою вдосконалення системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до

проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, зокрема розробка і впровадження в освітній процес підготовки майбутніх графічних дизайнерів навчальних, методичних посібників («Комп'ютерні технології в графічному дизайні. Растрова графіка», «Цифрові технології в графічному дизайні. Artweaver», «Методика діагностики готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів графічного дизайну засобами цифрових технологій»), авторських навчальних, робочих програм, силабусів освітніх компонентів «Комп'ютерні технології в графічному дизайні», «Художнє проектування рекламної графіки», «Цифровий живопис», «Web-дизайн», «Типографіка та рекламні технології», «Адвент-календар. Проектування комплектного видання» для студентів спеціальності 022 Дизайн, освітня програма «Графічний дизайн», електронного навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів (матеріали лекцій, практичних робіт, індивідуальних самостійних робіт, зображення для демонстрації та опрацювання прийомів роботи, допоміжні ресурсні файли, приклади виконаних робіт).

Заслуговує на увагу ґрунтовний аналіз теоретико-методологічної бази дослідження, що містить два комплекси методологічних підходів (до оновлення змісту підготовки та до навчання майбутніх графічних дизайнерів проектуванню об'єктів дизайну засобами цифрових технологій), які дали можливість окреслити завдання дисертаційної роботи.

У цілому, нам імпонує виклад власних думок автора і цікава подача матеріалу. Проте дисертаційне дослідження, представлене до рецензування, не позбавлене недоліків, тому, підкреслюючи актуальність, достовірність, практичне значення і самостійність виконання дисертаційного дослідження, слід висловити такі побажання і рекомендації:

1. У першому розділі, враховуючи специфіку професійної діяльності фахівців у сфері графічного дизайну, варто більше уваги приділити аналізу дефініції «цифрові технології». Її уточнення з позицій сучасної теорії дизайну та цифрової освіти вже у першому розділі дозволить більш чітко визначити межі застосування поняття у контексті професійної підготовки.

2. У другому розділі, п. 2.2., оглядову частину, присвячену загальному опису процесу проектування у сфері дизайну, варто дещо скоротити. Це сприятиме більшій концентрації уваги на врахуванні специфіки проектування об'єктів дизайну з використанням цифрових технологій у підготовці майбутніх графічних дизайнерів.

3. У третьому розділі, п. 3.2., рисунки доцільно винести до додатків, оскільки вони мають допоміжний і пояснювальний характер.

4. Загальні висновки та висновки до розділів потребують певного доопрацювання. Розширення їх аргументативної частини дозволить чіткіше

показати динаміку наукового пошуку та логіку отримання результатів.

5. З метою посилення доказовості наукових висновків варто розширити характеристику вихідного рівня готовності майбутніх дизайнерів до проєктування об'єктів графічного дизайну засобами цифрових технологій, що дало б змогу більш виразно показати логічний зв'язок між констатацією стану і визначенням організаційно-педагогічних умов.

Дисертаційне дослідження Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій», подане на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, є актуальним завершеним дослідженням важливої та значущої проблеми професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів, містить наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів, відповідає пп. 7 та 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» та може бути рекомендоване до захисту у спеціалізованій вченій раді з присудження наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

Доповідачка Борисова С. В.: Дозвольте подякувати шановному рецензенту Романишиній О. Я. за глибокий аналіз та висловлені зауваження і рекомендації щодо дисертаційного дослідження. Із зауваженнями ми погоджуємося і будемо враховувати їх у нашій подальшій роботі.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

До слова запрошується рецензент дисертаційної роботи Потапчук Ольга Ігорівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензент дисертаційної роботи доктор педагогічних наук, доцент, Потапчук О. І.:

Дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі педагогічної науки. Авторка дослідження виконала великий обсяг роботи, опрацювала значний масив наукових джерел з професійної педагогіки, стану і перспектив реформування системи вищої освіти галузі графічного дизайну, сучасні теорії і концепції розвитку дизайну, теоретичних засадах професійної підготовки майбутніх дизайнерів, сукупності методологічних підходів до оновлення змісту підготовки і до навчання.

Дисертація містить багато цікавих ідей, фактів, положень, має наукову новизну, теоретичне і практичне значення. Заслугове на увагу: глибокий аналіз методологічних підходів та їх класифікація у процесі формування змісту підготовки і навчання майбутніх графічних дизайнерів, які покладено в основу концепції дослідження; систематизація об'єктів графічного дизайну на основі

сегментації сфери дизайну, адаптована до потреб підготовки майбутніх графічних дизайнерів до їх проєктування, із застосуванням цифрових технологій.

Дослідження має також вагоме практичне значення результатів, що полягає в розробці і впровадженні в освітній процес підготовки майбутніх графічних дизайнерів навчальних, методичних посібників, електронного навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, у проведенні Всеукраїнського конкурсу мотиваційних постерів, виконаних засобами цифрових технологій «Be Creative» до Міжнародного дня дизайну. Схвально сприймається розроблений та упроваджений в освітню практику інноваційний зміст навчальних дисциплін, що передбачає застосування цифрових технологій у проєктній діяльності.

Варто також відзначити опубліковані 7 статей у видання, віднесених до наукометричних баз Scopus і WoS, 2 свідоцтва про авторське право на твір. Широкою є апробація результатів дослідження на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Дослідження вирізняється глибиною аналізу і логікою викладення матеріалу, цілісністю і завершеністю, обґрунтованістю основних положень і висновків. Прослідковується обізнаність та глибока зацікавленість автора дисертації досліджуваною проблемою, відповідальне ставлення до виконання дослідження.

Проте слід зазначити, що дисертація матиме довершений вигляд, якщо будуть враховані деякі зауваження, зокрема:

1. У розділі 1 доцільно змінити послідовність пунктів 1.2 і 1.3, що сприятиме більш логічному та послідовному викладу матеріалу. Така структурна корекція дозволить спочатку окреслити сучасні потреби стейкхолдерів у підготовці графічних дизайнерів, а вже потім перейти до аналізу підходів до підготовки майбутніх графічних дизайнерів.

2. Оскільки дослідження безпосередньо пов'язане із цифровими технологіями, у першому розділі, де розглядаються вимоги ринку праці до фахівців сфери графічного дизайну, то доцільно було б детальніше зупинитись на цифровій компетентності майбутніх графічних дизайнерів, що дозволило б глибше обґрунтувати актуальність обраної теми й уточнити напрями формування цифрових навичок у процесі навчання.

3. Частині інформації п. 2.3. має характер актуалізації проблеми. Тому доцільно було б інформацію про вимоги до майбутніх графічних дизайнерів перенести до розділу 1.

4. Зважаючи на змістовне наповнення пунктів 3.1 та 3.2, доцільно було б об'єднати їх у єдиний пункт, що забезпечить більш концентрований виклад сутності запропонованої концепції підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій.

5. У діаграмах з результатами педагогічного експерименту для наборів 2021 і 2022 років варто було б розглянути можливість використання середніх значень показників вхідних і підсумкових зрізів. Це забезпечило б більшу наочність порівняльного аналізу.

Результати дисертаційного дослідження Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій», представленого на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, є важливими для педагогічної науки і практики, зокрема, для підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. Дисертація є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке відповідає чинним вимогам до такого виду наукової продукції. Дисертація можна рекомендувати до захисту у спеціалізованій ученій раді з присудження наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

Доповідачка Борисова С. В.: Дозвольте подякувати шановному рецензенту Потапчук О. І. за глибокий аналіз та висловлені зауваження і рекомендації щодо дисертаційного дослідження. Із зауваженнями ми погоджуємося і будемо враховувати їх у нашій подальшій роботі.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

Шановні колеги! Перейдемо до обговорення. Хто хоче висловитись щодо науково-педагогічної діяльності дисертантки і представлених результатів дисертаційного дослідження Борисової С. В.?

Доктор педагогічних наук, професор Гевко І. В.:

Світлана Володимирівна продемонструвала високий рівень володіння методами наукового дослідження, критичного опрацювання педагогічних, наукових та методичних джерел. Її дисертаційне дослідження вирізняється глибиною висвітлення проблеми та творчим підходом до представлення наукових фактів. Структура роботи логічно побудована, що сприяє повному розкриттю теми та виконанню поставлених завдань. Представлені положення та наукові результати є власними здобутками дисертантки. Світлана Володимирівна постійно підвищує науковий і методичний рівень, активно залучаючись до участі у тренінгах, вебінарах, тематичних науково-практичних форумах, присвячених проблемам професійної підготовки. Підтримую висновки рецензентів і вважаю, що робота Борисової С. В. може бути рекомендована до розгляду у спеціалізованій вченій раді з присудження наукового ступеня доктора наук.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

Хто ще бажає взяти участь в обговоренні? Немає.

Дозвольте представити запропонований рецензентами за результатами попередньої експертизи

висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій».

1. Актуальність теми дослідження зумовлена наступними обставинами. Сучасний розвиток суспільства характеризується стрімкою цифровізацією всіх сфер діяльності людини, що охоплює як економічні, так і культурно-освітні процеси. Ця тенденція зумовлює кардинальні зміни у вимогах до підготовки фахівців творчих професій, зокрема графічних дизайнерів. Цифрові технології стають не лише інструментом, а й ключовим чинником розвитку графічного дизайну, визначаючи нові підходи до процесу проєктування, візуалізації та реалізації дизайнерських рішень. У зв'язку з цим зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях, здатних ефективно використовувати інноваційні цифрові інструменти, спеціалізоване програмне забезпечення, методики цифрового проєктування у професійній діяльності, яка має адаптуватися до вимог цифрового суспільства.

Підготовка майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій потребує цілісного теоретичного осмислення й удосконалення педагогічної практики. В умовах переходу до компетентнісної моделі освіти важливого значення набуває формування у здобувачів вищої освіти професійно орієнтованих цифрових компетентностей, що забезпечують здатність не лише технічно володіти цифровими технологіями, а й творчо застосовувати їх у процесі проєктування візуальних комунікацій. Означене передбачає підвищення вимог до підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій.

2. Дослідження виконане в межах тем науково-дослідної роботи Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» «Культурологічні та педагогічні проблеми підготовки майбутніх дизайнерів» (державний реєстраційний номер 0117U005555), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка «Теоретичні та прикладні аспекти використання цифрових технологій в освіті та в комп'ютерному моделюванні» (державний реєстраційний номер 0121U109738).

Тему роботи затверджено вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол №5 від 24.10.2023).

3. У дисертаційній роботі Борисової С. В. наукові положення та висновки забезпечені методичним обґрунтуванням вихідних позицій дисертації, методологічна основа дослідження адекватна її об'єкту, предмету, меті та завданням.

4. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження полягає у тому, що *вперше*:

теоретично обґрунтовано концепцію теоретично обґрунтовано концепцію підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій як сукупність методологічного, теоретичного, технологічного і практичного концептів, якими окреслено теоретико-методологічні положення, що характеризують провідні ідеї, специфіку, принципи, закономірності підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій;

обґрунтовано систему підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій як інтеграцію низки компонентів: цільового, методологічно-концептуального, структурно-змістового, технологічно-процесуального та діагностувально-результативного, які характеризуються цілісністю, цілеспрямованістю, узгодженістю та динамічністю;

запроєктовано структурно-функціональну модель системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, яка складається з взаємопов'язаних блоків: цільового (відображає мету і завдання системи), методологічно-концептуального (сукупність методологічних підходів до оновлення змісту підготовки майбутніх графічних дизайнерів та навчання майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; принципів, концептуальних положень підготовки, які забезпечують методологічну цілісність зазначеної системи), структурно-змістового (охоплює систему об'єктів графічного дизайну та комплекс цифрових технологій, адаптованих до потреб підготовки та інтегрованих до її змісту, освітні компоненти), технологічно-процесуального (містить сукупність форм (формальної: інструктивні, інтерактивні, бінарні лекції; практичні заняття, вебінари, самостійні індивідуальні роботи; неформальної та інформальної освіти), методи і засоби навчання) блоків, блоку організаційно-педагогічних умов, діагностувального блоку (охоплює етапи діагностики, інструментарій діагностики готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, компоненти, критерії і показники для визначення рівнів готовності) та результату (сформована

готовність майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій);

визначено організаційно-педагогічні умови реалізації системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій: створення інтегрованого освітнього середовища, його систематична модернізація відповідно до змін у підготовці майбутніх графічних дизайнерів; координація взаємозв'язків між освітніми компонентами у контексті підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; забезпечення трансферу та інтеграції цифрових технологій як основи розвитку навичок їх використання майбутніми графічними дизайнерами; залучення майбутніх графічних дизайнерів до практико-орієнтованої проєктної діяльності у процесі опанування цифровими технологіями;

виокремлено методологічні підходи до оновлення змісту підготовки майбутніх графічних дизайнерів (stakeholder-based, транснаціональний, системний, інтегративний, компетентнісний і практико-орієнтований) та навчання майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій (системний, компетентнісний, фреймовий, практико-орієнтований, особистісно-орієнтований і креативний);

уточнено сутність понять «цифрові технології», «об'єкт графічного дизайну», конкретизовано поняття «готовність майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій», проведено структурний аналіз означеної готовності, що охоплює особистісний, когнітивно-професійний, діяльнісний, креативно-професійний і самогностичний компоненти, конкретизовано критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, інтегративно-творчий, аналітико-рефлексивний) та показники означеної готовності;

дістали подальшого розвитку наукові положення щодо врахування принципів професійної діяльності графічних дизайнерів у процесі підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, застосування симульованого професійного середовища, діагностики рівнів готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій.

5. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що

отримані результати реалізовані науково-педагогічними працівниками у системі вищої мистецької освіти зі студентами першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн для цілеспрямованої реалізації концепції підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій, розробки, оновлення змісту і структури освітніх програм, навчальних планів, робочих програм, навчально-

методичного забезпечення освітніх компонентів; в актуалізації й оновленні змісту і структури освітньої програми «Графічний дизайн» першого рівня вищої освіти (ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» і Запорізький національний університет); розробці, актуалізації і впровадженні в освітній процес підготовки майбутніх графічних дизайнерів авторських навчальних, робочих програм, силябусів, електронного навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів «Комп'ютерні технології в графічному дизайні», «Художнє проєктування рекламної графіки», «Цифровий медіа-дизайн», «Цифровий живопис», «Web-дизайн», «Типографіка та рекламні технології», «Адвент-календар. Проєктування комплектного видання», «Проєктування багатосторінкового видання» для здобувачів вищої освіти спеціальності 022 Дизайн, посібника «Комп'ютерні технології в графічному дизайні. Растрова графіка», методичних рекомендацій «Цифрові технології в графічному дизайні. Artweaver», розробці й упровадженні критеріально-діагностувального інструментарію (методики) діагностики готовності майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій; ініціації та проведенні Всеукраїнського конкурсу мотиваційних постерів, виконаних засобами цифрових технологій до Міжнародного дня дизайну (International Design Day) «Be Creative» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 022 Дизайн). Матеріали дослідження також можуть бути використані науково-педагогічними працівниками за іншими спеціальностями галузі знань 02 «Культура і мистецтво» (зокрема, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація).

6. Основні положення та результати дослідження впроваджено в освітній процес ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (довідка №1/319 від 08.04.2025), Запорізького національного університету (довідка №01/01-23/414 від 12.03.2025), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (довідка №423/25.03-33 від 08.04.2025), КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (довідка №01-22/407 від 09.04.2025), Криворізького державного педагогічного університету (довідка №08-201/3 від 28.03.2025), ЗВО «Університет Короля Данила» (довідка №114 від 16.05.2025), Краматорського фахового коледжу технологій та дизайну (довідка №93 від 31.03.2025).

7. Основні положення та висновки дисертації відображено автором у таких публікаціях:

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Монографія, розділ монографії

1. Борисова С. В. Тенденції у підготовці графічних дизайнерів: професійна сфера, фахові компетентності, об'єкти дизайну, цифрові технології.

Філософські, культурологічні та педагогічні проблеми підготовки майбутніх дизайнерів: монографія. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. С. 90–119.

2. Борисова С. В. Культурологічна та проектна складові розробки листівки як об'єкта дизайну. *Культурологічні та педагогічні проблеми підготовки майбутніх дизайнерів: монографія.* Полтава: ПУЕТ. 2022. С. 97–126.

Статті у наукових періодичних виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Web of Science чи Scopus

3. Kostiuk O., Borysova S., Bozhynskyi N., Zinenko T., Borysov H. Formation of the aesthetic consciousness of future graphic designers in the design of design objects by means of digital technologies. *Revista Prâksis.* 2025. №1. P. 382–401.

4. Mosendz O, Borysova S., Vitchynkina K, Brovchenko A, Kovalchuk O. Experimental methods of teaching computer graphics and design: Impact on the creative potential of higher education students. *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias.* 2025. №4. 640.

5. Borysova S., Borysov V., Kochergina S., Spasskova O., Kushnarova N. Involvement of interactive educational platforms in the training of graphic design students using the Figma platform as an example. *International Journal of Education and Information Technologies.* 2024. №18, P. 119–132.

6. Borysova S., Tytar O., Stoliarchuk N., Alforova Z., Tykhoniuk O. Analysis of the impact of the digital revolution on creativity in contemporary art: technological changes, interactivity and virtual aesthetics: technological changes, interactivity and virtual aesthetics. *Synesis.* 2024. №16(1). P. 403–420.

7. Yukhymenko V., Borysova S., Bazyl O., Hubal H., Barkar U. Station rotation model of blended learning in higher education: achieving a balance between online and in-person instruction. *Conhecimento & Diversidade.* 2024. №16(41). P. 182–202.

8. Mandro L., Borysova S., Lykhodieieva H., Zapotichna M., Tovstukha O. Interdisciplinary approach to the development of soft skills in the educational process: integration of knowledge and skills. *Cadernos De Educação Tecnologia E Sociedade.* 2024. №17(1). P. 433–444.

9. Borysov V., Borysova S., Prodan I., Borisov G. Graphic Designing as a Source of Student Earnings: A Workspace of Aesthetics Arts. *International Journal of Computer Science and Network Security.* 2022. №22(1). P. 650–658.

Статті у наукових фахових виданнях України

10. Борисова С. В. Організація педагогічного експерименту з реалізації системи підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Педагогічна Академія: наукові*

записки. 2025. №17.

11. Борисова С. В. Модель підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: «Педагогічні науки». 2025. №1. С. 205–215.

12. Борисова С. В. Аналіз моделей процесу проектування об'єктів дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2025. №84(1). С. 99–107.

13. Борисова С. В. Дослідження готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. №18.

14. Борисова С. В. Реалізація практико-орієнтованого підходу у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. №15.

15. Борисова С. В. Фреймовий підхід у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. №13(3). С. 24–29.

16. Борисова С. В. Case study у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. *Педагогічні науки*. 2025. №1. С. 44–51.

17. Борисова С. В., Гевко І. В. Врахування інтересів стейкхолдерів при оновленні підготовки майбутніх графічних дизайнерів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: «Педагогічні науки». 2025. №2. С. 129–137.

18. Борисова С. В., Гевко І. В. Підходи до оновлення підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Педагогіка. 2025. №1. С. 21–30.

19. Борисов В. В., Борисова С. В., Продан І. В. Переосмислення традиційних стилів графічного дизайну у контексті концепції полікультурності. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2025. №89(1). С. 119–125.

20. Борисова С. В., Гевко І. В., Борисов Г. В. Генерування ідей у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. №19.

21. Борисова С. В. Концепція підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій.

Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки». 2024. №4. С. 135–144.

22. Борисова С. В., Дерев'янка Н. В., Борисов Г. В. Порівняння хмарних і стаціонарних версій Stable Diffusion AI як інструмента графічного дизайнера. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2024. №80(1). С. 217–224.

23. Borysova S. Harmonization and management of students' knowledge using mind maps in the study of web design. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2023. №67(1). С. 281–288.

24. Борисова С. В. Модифікація контент-аналізу оголошень праці як засобу врахування вимог стейкхолдерів-роботодавців при оновленні змісту професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2023. №4. С. 51–60.

25. Борисова С. В. Розробка комплексу методичних заходів щодо запобігання проявам візуального плагіату у дизайн-діяльності майбутніх графічних дизайнерів. *Наукові записки [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]*. Серія: Педагогічні науки. Київ: Гельветика. 2023. №CLV(155). С. 138–147.

26. Борисова С. В. Значення цифрового освітнього середовища для професійної підготовки здобувачів вищої освіти засобами цифрових технологій. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023. №11(9), С. 7–14.

27. Пантус Н. М., Борисова С. В., Борисов В. В. Вплив штучного інтелекту на формування компетенцій у графічних дизайнерів. *Вісник науки та освіти*. Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія». 2023. №9(15). С. 600–609. Борисова С. В. Визначення особливостей адвент-календаря як об'єкту дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2021. №35(1). С. 32–36.

28. Борисова С. В. Характеристика сучасних українських адвент-календарів як об'єкта проектування. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2021. №36(1). С. 9–16.

29. Борисова С. В., Гончаренко М. О. Психологічні й технологічні принципи проектування книжкового образотворчого видання. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2021. №44(1). С. 35–41.

30. Борисова С. В., Бобилева Я. В., Вихор В. Г. Розвиток обдарованості студентів у соціально-виховному середовищі закладу вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. Спецвипуск. Одеса, 2019. С. 44–47.

Статті у закордонних наукових періодичних виданнях

31. Борисова С. В., Гевко І. В. Врахування тенденцій графічного

дизайну в підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2025. №3(71). С. 3–9.

32. Borysova S. Search of basic visual materials in the process of designing graphic objects (advent calendar as an example). *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2024. №1. P. 86–96.

33. Borysova S. Employers' requirements during updating the content of designers professional training. *Scientific Journal of Polonia University*. 2023. №61(6). С. 22–31.

34. Borysova S., Zadorina O., Kotiash I., Bukoros A. Digital Competencies in Ukrainian Education of the Future: Teaching and Assessment. *Futurity Education*. 2023. №3(4). P. 217–231.

Опубліковані праці апробаційного характеру

35. Борисова С. В. Проблема первинної і вторинної креативності при проектуванні об'єктів графічного дизайну засобами цифрових технологій. *Актуальні проблеми розвитку українського та зарубіжного мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 139–142.

36. Борисова С. В., Жуйкова І. Є. Етнодизайн у сучасному графічному дизайні та поліграфії. *Формула творчості: теорія і методика мистецької освіти: збірник матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Полтава: ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2025. С. 178–182.

37. Борисова С. В. Цифрові технології у підготовці майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну. *Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця (НПК-2024): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2024. С. 91–93.

38. Borysova S. Promising graphic designer career paths: a spectrum of opportunities. *Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку: збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції*. Полтава: ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. Т.1. С. 62–66.

39. Борисова С. В., Семенова Є. І. Проектування настінного календаря з використанням образів домашніх духів (слов'янська міфологія). *Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologie (DVAC'24)*. Запоріжжя, 2024. С. 37–42.

40. Борисова С. В. Вплив принципу візуалізації на творчий процес проектування об'єктів графічного дизайну. *Педагогіка мистецтва для збереження і розвитку психічного і фізичного здоров'я та культурного*

зростання особистості впродовж життя: матеріали міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції. Запоріжжя: Однорог Т. В., 2024. С. 15–18.

41. Борисова С. В. Іншомовна освіта в контексті професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів. *VI Міжнародна конференція «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід»*: матеріали. Дніпро: Журфонд, 2024. С. 23–26.

42. Борисова С. В. Вплив участі у конкурсах на формування особистості майбутнього графічного дизайнера. *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу*: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ХНА, 2024. С. 661–663.

43. Борисова С. В. Застосування case study при формуванні портфоліо графічного дизайнера. *Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну»*. Київ: КНУТД, 2024. Т.3. С. 254–257.

44. Борисова С. В., Семенова Є. І. Використання завдань творчого спрямування для розвитку креативності майбутніх графічних дизайнерів. *Формула творчості: теорія і методика мистецької освіти*: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф-ї. Полтава: ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2024. С. 77–82.

45. Борисова С. В., Семенова Є. І. Специфіка проєктування настільного календаря на кожен день року. *Актуальні проблеми розвитку українського та зарубіжного мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти*: мат-ли IX Міжнародної науково-практичної конф-ї. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 144–147.

46. Борисова С. В. Застосування контент-аналізу при відборі й структуруванні змісту професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів з огляду на вимоги стейкхолдерів. *Стратегічні орієнтири освіти та реабілітації в умовах воєнного стану та повоєнного часу: проблеми, рішення, перспективи*: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конф-ї. Запоріжжя: ХНА, 2023. С. 32–34.

47. Борисова С. В. Можливості застосування онлайн інструментів у підготовці майбутніх графічних дизайнерів. *Scientific activity as a way of future specialist's professional competencies formation: proceedings of the international scientific and practical conference*. Sumy: Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko, 2023. С. 82–84.

48. Borysova S. Formation of Future Graphic Designers' Position Regarding the Observance of Copyrights for Visual Works. *International Scientific Conference*

“Integrity, Open Science and Artificial Intelligence in Academia and Beyond: Meeting at the Crossroads”. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. P. 17–19.

49. Борисова С. В., Семенова Є. І. Цифрова ілюстрація як форма візуальної комунікації. *Focus areas of culture and art in Ukraine and the Republic of Poland*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. С. 76–79.

50. Борисова С. В. Територіальний брендинг у дизайні поштових листівок (на прикладі студентських робіт). *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір*: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ХНА, 2022. С. 460–462.

51. Борисова С. В. Проблема запозичення у творах візуального мистецтва. *Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну»*. Київ: КНУТД, 2022. Т.1. С. 44–47.

52. Борисова С. В. Колаж як засіб ілюстрування при розробці дизайну українських адвент-календарів. *Design, Visual Art, & Creativity: Modern Trends and Technologies (DVAC)*. Запоріжжя, 2022. С. 22–25.

53. Борисова С. В. Візуалізація територіальної ідентичності у поштових листівках. *Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну»*. Київ: КНУТД, 2022. Т.2. С. 42–45.

54. Борисова С. В. Вплив традиційних образів зимових свят на формування змісту і візуального рішення об’єкта дизайну. *Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва*: збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Черкаси: Третяков О. М., 2021. С. 20–22.

55. Борисова С. В. Графічна підготовка майбутніх дизайнерів в процесі опанування графічними редакторами як індикатор змін у дизайнерській освіті. *Scientific and pedagogic internship «Innovative methods of the organization of the education process in the area of cultural studies and arts in Ukraine and EU countries»*. Włocławek, Republic of Poland: «Baltija Publishing», 2021. С. 15–20.

56. Борисова С. В. Пошук джерел натхнення при проектуванні об’єктів арт-дизайну. *Дизайн після епохи постмодерну: ідеї, теорія, практика*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ: КНУКіМ, 2021. С. 190–193.

57. Борисова С. В. Проектування інфографічних зображень в процесі професійної підготовки графічних дизайнерів. *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір*: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ХНА, 2021. Т.2. С. 65–67.

58. Борисова С. В., Циганок М. М. Особливості розробки і застосування фірмового стилю авіакомпанії. *International scientific conference «Interaction of culture, science and art in terms of moral development of modern European society»*: conference proceedings. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. С. 153–157.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

59. Борисова С. В. Цифрові технології в графічному дизайні. Artweaver: методичні рекомендації до виконання практичних робіт здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 022 Дизайн. Полтава: ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2025. 112 с.

60. Борисова С., Копотілов М. Сучасні тенденції в проектуванні адвент-календарів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Гельветика, 2024. №81(1). С. 56–61.

61. Borysova S. Borrowing in Visual Art Works: Aspects of Attitude Formation in the Educational Environment. *Culture and Arts in the Modern World*. 2023. №1. P. 90–99.

62. Борисова С. В., Кійченко П. В. Графічне оформлення футболки з використанням принтів: становлення і розвиток. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2023. №61(1). С. 64–70.

63. Борисова С. В. Комп'ютерні технології в графічному дизайні. Растрова графіка: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОП «Графічний дизайн» спеціальності 022 Дизайн. Старобільськ, 2022. 148 с.

64. Борисова С. В., Борисов Г. В. Застосування doodle art в дизайні авторських принтів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2022. №58(1). С. 67–73.

65. Формування технологічної компетентності майбутнього вчителя технологій засобами інформаційно-комунікаційних технологій: монографія / С. С. Батурін, В. В. Борисов, С. В. Борисова. Краматорськ: Друкарський дім, 2020. 140 с.

66. Борисова С. В. Етнодизайн як явище сучасної культури. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. Слов'янськ: СДПУ, 2011. №LIV. С. 27–32.

67. Борисова С. В. Питання культури праці в роботах зарубіжних учених. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. Слов'янськ: СДПУ, 2011. №LV. С. 100–105.

68. Борисова С. В. Методологічні основи компетентнісного підходу в освіті дорослих. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. Слов'янськ: СДПУ, 2008. №XLI. С. 10–13.

Авторські свідоцтва

Свідоцтво про авторське право на твір «Борисова С. В. Комп'ютерні технології в графічному дизайні. Растрова графіка: навчальний посібник для

здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОП «Графічний дизайн» спеціальності 022 Дизайн. Старобільськ, 2022. 148 с.» № 113880 від 20 липня 2022 р.

Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Методичний посібник «Методика діагностики готовності майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів графічного дизайну засобами цифрових технологій» № 125995 від 25.04.2024.

8. Дисертаційне дослідження виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Головуючий, доктор педагогічних наук, професор Терещук Г. В.:

Шановні колеги! Дозвольте поставити на голосування питання про схвалення висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій», підготовленого рецензентами за результатами попередньої експертизи та рекомендацію дисертаційного дослідження Борисової Світлани Володимирівни до публічного захисту у спеціалізованій вченій раді з присудження наукового ступеня доктора наук. Чи є інші пропозиції? Немає.

Результати голосування:

«за» – 15 осіб,

«проти» – немає,

«утримались» – немає.

Рішення прийнято одноголосно.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проектування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій», підготовлений рецензентами за результатами попередньої експертизи і розглянутий на фаховому семінарі на базі кафедри комп'ютерних технологій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

2. Визнати, що дисертаційна робота Борисової Світлани Володимирівни є самостійною завершеною науковою працею, яка за рівнем наукової новизни, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів відповідає чинним вимогам до докторських дисертацій згідно пп. 7–9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженому

постановою КМУ № 1197 від 17.11.2021 р.

3. Зміст дисертації, методи дослідження та основні результати, отримані під час наукового пошуку, відповідають спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

4. Рекомендувати дисертацію Борисової Світлани Володимирівни «Теорія та практика підготовки майбутніх графічних дизайнерів до проєктування об'єктів дизайну засобами цифрових технологій» до захисту у спеціалізованій вченій раді з присудження наукового ступеня доктора наук.

Головуючий на фаховому семінарі

Григорій ТЕРЕЦУК

Рецензенти:

Роман ГОРБАТЮК

Оксана РОМАНИШИНА

Ольга ПОТАПЧУК

Секретар

Тарас СІТКАР

Міжчас *Терецький Г., Горбатюк Р., Романюшина О.,*
с а с в і д ч у ю: *Потапчук О., Сіткарь Т.*
начальник відділу кадрів *Сіткарь Т., Романюшина*